Europees Parlement
2024-2029

Commissie buitenlandse zaken

2025/2250(INI)

16.2.2026

ONTWERPVERSLAG

over het Commissieverslag 2025 over Albanië
(2025/2250(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Andreas Schieder

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 8

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT 9

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het Commissieverslag 2025 over Albanië
(2025/2250(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds[1],

– gezien het verzoek van Albanië om toetreding tot de EU, dat is ingediend op 24 april 2009,

– gezien Verordening (EU) nr. 2021/1529 van het Europees Parlement en de Raad van 15 september 2021 tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III)[2],

– gezien Verordening (EU) 2024/1449 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan[3],

– gezien de mededeling van de Commissie van 5 februari 2020, getiteld "Bevordering van het toetredingsproces – Een geloofwaardig EU-perspectief voor de Westelijke Balkan" (COM(2020)0057),

– gezien de mededeling van de Commissie van 8 november 2023, getiteld "Nieuw groeiplan voor de Westelijke Balkan" (COM(2023)0691),

– gezien de hervormingsagenda van Albanië die is ingediend in het kader van de hervormings- en groeifaciliteit van de EU, zoals goedgekeurd door de Commissie op 23 oktober 2024,

– gezien de mededeling van de Commissie van 8 juli 2025, getiteld "Verslag over de rechtsstaat 2025" (COM(2025)0900) en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie, getiteld "2025 Rule of Law Report – Country Chapter on the rule of law situation in Albania" (Verslag over de rechtsstaat 2025 – Hoofdstuk over de situatie van de rechtsstaat in Albanië) (SWD(2024)0928),

– gezien de mededeling van de Commissie van 4 november 2025 getiteld "Mededeling 2025 inzake het uitbreidingsbeleid van de EU" (COM(2025)0690) en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie getiteld "Albania 2025 Report" (Verslag 2025 over Albanië) (SWD(2021)0750),

– gezien het eindverslag van de verkiezingswaarnemingsmissie van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten (ODIHR) van de Organisatie voor

[1] PB L 107 van 28.4.2009, blz. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] PB L 330 van 20.9.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] PB L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) van 23 oktober 2025 over de parlementaire verkiezingen in Albanië van 11 mei 2025,

– gezien de verklaring van de top EU-Westelijke Balkan die op 17 december 2025 in Brussel werd gehouden,

– gezien zijn eerdere resoluties over Albanië,

– gezien artikel 55 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0000/2026),

A. overwegende dat uitbreiding van de EU een strategische investering is in de vrede, veiligheid, stabiliteit en democratische en sociaal-economische ontwikkeling op het gehele Europese continent;

B. overwegende dat Albanië een duidelijke strategische oriëntatie op EU-lidmaatschap heeft aangehouden en zich volledig achter het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) van de EU heeft geschaard;

C. overwegende dat Albanië sinds 2014 kandidaat-lidstaat van de EU is, in juli 2022 toetredingsonderhandelingen is begonnen, in november 2023 het screeningproces met succes heeft afgerond en in de periode tussen 15 oktober 2024 en 17 november 2025 alle onderhandelingsclusters heeft geopend;

D. overwegende dat in het Commissieverslag 2025 over Albanië wordt bevestigd dat het land op de meeste gebieden die verband houden met de toetreding nog steeds vooruitgang boekt, terwijl tegelijkertijd wordt benadrukt dat er diepere, consistentere en onomkeerbare hervormingen nodig zijn;

E. overwegende dat de geloofwaardigheid van het uitbreidingsproces afhangt van de strikte toepassing van voorwaardelijkheid, op verdiensten gebaseerde vooruitgang en een doeltreffende uitvoering van hervormingen, in tegenstelling tot slechts formele goedkeuring van wetgeving;

F. overwegende dat het versterken van de democratische instellingen, onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, inspanningen op het gebied van corruptiebestrijding, mediavrijheid en grondrechten van essentieel belang blijven voor het toetredingstraject van Albanië;

G. overwegende dat de aanbevelingen van de OVSE/ODIHR om het verkiezingsproces in Albanië verder te verbeteren nog niet volledig in aanmerking zijn genomen;

1. is ingenomen met de voortreffelijke inzet van Albanië wat betreft zijn integratie in de EU, die gebaseerd is op consensus tussen alle politieke partijen en een overweldigende steun van burgers, en prijst het feit dat Albanië binnen slechts 13 maanden alle clusters van de toetredingsonderhandelingen heeft geopend;

2. is ingenomen met de ambitie van Albanië om de toetredingsonderhandelingen eind 2027 te hebben afgerond, en met de snelle vooruitgang die het land de afgelopen

jaren heeft geboekt; benadrukt dat een grondige tenuitvoerlegging van wetgeving moet worden gewaarborgd;

3. merkt op dat de Commissie het electorale kader in Albanië in grote lijnen geschikt acht voor het houden van competitieve verkiezingen, maar dat zij wel opnieuw haar zorgen benoemt met betrekking tot het ongelijke speelveld, misbruik van bestuurlijke middelen, beweringen dat er stemmen worden gekocht en de druk die op kiezers wordt uitgeoefend; dringt er daarom bij de meerderheid en bij de oppositie op aan op constructieve en inclusieve wijze te werken aan een alomvattende hervorming van het kiesstelsel, in nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld, en ervoor te zorgen dat de resterende aanbevelingen van de OVSE/ODIHR en de Commissie van Venetië geruime tijd voor de volgende verkiezingen worden uitgevoerd;

4. uit zijn bezorgdheid over aanhoudende politieke polarisatie en het confronterende karakter van het politieke discours, die tot effect hebben dat het parlementaire toezicht, het vertrouwen van het publiek en de doeltreffende werking van democratische instellingen ondermijnd worden;

5. pleit voor sterkere parlementaire controle op de uitvoerende macht, meer transparantie in wetgevingsprocedures en betekenisvoller overleg met maatschappelijke organisaties, sociale partners en onafhankelijke instellingen;

Rechtsstaat, rechterlijke macht en corruptiebestrijding

6. is ingenomen met de uitvoering van het lopende proces van justitiële hervorming, zoals het uitvoeren van achtergrondchecks voor rechters en aanklagers, hetgeen bijdraagt tot een grotere verantwoordingsplicht en integriteit binnen de rechterlijke macht; wijst echter op aanhoudende uitdagingen in verband met de efficiëntie van de rechterlijke macht, achterstanden bij de behandeling van zaken, consistentie van de jurisprudentie en pogingen om ongepaste invloed uit te oefenen;

7. dringt erop aan de gerechtelijke bestuursorganen verder te versterken, waarbij hun onafhankelijkheid, transparantie en professionele vermogen gewaarborgd moeten worden, en te blijven investeren in gerechtelijke infrastructuur en digitalisering;

8. benadrukt dat corruptie een ernstig punt van zorg blijft en dat Albanië, ondanks geboekte vooruitgang in het juridische en institutionele kader, sterk moet blijven inzetten op onderzoek, vervolging en definitieve veroordelingen, met name in corruptiezaken op hoog niveau;

9. benadrukt dat corruptie op alle niveaus moet worden aangepakt om het vertrouwen van burgers in overheidsinstellingen te versterken en een voorspelbaar ondernemingsklimaat mogelijk te maken;

10. benadrukt het belang van een doeltreffende bestrijding van de georganiseerde misdaad, zoals netwerken voor het witwassen van geld en de handel in drugs, en dringt aan op intensievere samenwerking met EU-agentschappen zoals Europol en Eurojust;

Grondrechten en mediavrijheid

11. dringt aan op verdere inspanningen om de vrijheid van meningsuiting en de pluriformiteit van de media te beschermen, met inbegrip van meer transparantie over mogelijke belangenconflicten van media-eigenaren, waarborgen tegen politieke en economische druk op journalisten en doeltreffend onderzoek bij bedreigingen en aanvallen die gericht zijn tegen mediaprofessionals;

12. moedigt Albanië aan het institutionele kader voor de bescherming van minderheden en kwetsbare groepen, waaronder Roma en Egyptenaren, personen met een handicap, werknemers die uit het buitenland komen en lhbtiq+-personen, te versterken en te zorgen voor een doeltreffende uitvoering van antidiscriminatiewetgeving; is bezorgd over de antigenderretoriek die in het politieke discours wordt gebezigd;

13. onderstreept dat de toegang tot de rechter moet worden verbeterd, met name voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen;

Hervorming en governance van overheidsdiensten

14. erkent de vooruitgang die is geboekt bij de hervorming van het openbaar bestuur, met inbegrip van strategische planning en coördinatie; benadrukt echter dat verdere inspanningen nodig zijn om te zorgen voor aanwerving op basis van verdienste en depolitisering van het ambtenarenapparaat;

15. dringt aan op betere beleidsplanning, empirisch onderbouwde besluitvorming en transparante begrotingsprocessen, ook middels versterkt parlementair toezicht op de overheidsfinanciën;

Sociaal-economische hervormingen en het milieu

16. is verheugd over de betrokkenheid van Albanië bij de uitvoering van het EU-groeiplan voor de Westelijke Balkan; merkt echter op dat er nog steeds structurele zwakheden bestaan, waaronder informeel werk, een beperkte productiviteitsgroei en een moeilijk ondernemingsklimaat; wijst er nogmaals op dat de vervoersinfrastructuur voor verkeer tussen de landen van de Westelijke Balkan moet worden verbeterd en dat er verbindingen met de EU-lidstaten moeten worden ontwikkeld;

17. benadrukt het belang van investeringen in onderwijs, vaardighedenontwikkeling en innovatie om duurzame groei en sociale cohesie te ondersteunen;

18. onderstreept het cruciale belang van een echte sociale dialoog om de verschillende segmenten van de bevolking te laten profiteren van de voordelen van uitbreiding; betreurt dat de Nationale Arbeidsraad niet vaak in vergadering bijeenkomt; dringt aan op versterking van het tripartiete overlegproces, met inbegrip van adequate vakbondsvertegenwoordiging; benadrukt dat capaciteitsopbouw van de sociale partners verdere ondersteuning nodig heeft;

19. neemt met bezorgdheid kennis van de vaststelling van de Commissie dat er het afgelopen jaar geen vooruitgang is geboekt op het gebied van milieu en klimaatverandering;

Buitenlands beleid en regionale samenwerking

20. prijst het feit dat Albanië zich volledig aan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU blijft aanpassen, onder meer op het vlak van beperkende maatregelen, de doorlopende deelname van Albanië aan GVDB-missies en -operaties en de constructieve rol van het land bij het bevorderen van regionale stabiliteit;

21. onderstreept het belang van goede nabuurschapsbetrekkingen en regionale samenwerking als essentiële onderdelen van het uitbreidingsproces en is ingenomen met de actieve deelname van Albanië aan regionale initiatieven;

EU-steun

22. is ingenomen met de financiële en technische bijstand van de EU aan Albanië in het kader van IPA III en de hervormings- en groeifaciliteit, en benadrukt dat ten aanzien van die steun een strikt verband moet blijven bestaan met concrete hervormingsuitvoering en meetbare resultaten;

°

° °

23. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van de Europese Raad, de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten en de president, de regering en het parlement van de Republiek Albanië.

TOELICHTING

Dit verslag betreft een evaluatie van de stand van zaken en de meest recente ontwikkelingen aangaande de vooruitgang van Albanië in het kader van het EU-toetredingsproces. Het verslag bevat de reactie van het Parlement op het uitbreidingsverslag 2025 van de Commissie.

Albanië is sinds 2014 kandidaat-lidstaat van de EU. In juli 2022 zijn de toetredingsonderhandelingen geopend en in november 2023 was het screeningproces met succes afgerond. In de periode tussen 15 oktober 2024 en 17 november 2025 is Albanië er in een recordtijd van iets meer dan een jaar in geslaagd alle onderhandelingsclusters te openen.

In het huidige en komende jaar zal Albanië het momentum moeten vasthouden om zijn doel te kunnen verwezenlijken om eind 2027 klaar te zijn voor toetreding tot de EU. Dit zou de lidstaten in staat stellen het toetredingsverdrag te ratificeren zodat Albanië rond 2029 tot de EU zou kunnen toetreden. In de fase die nu volgt zal het van essentieel belang zijn dat de goedgekeurde hervormingen daadwerkelijk concrete uitvoering vinden.

In dit verslag wordt een beoordeling gemaakt van de vooruitgang van Albanië wat betreft zijn democratische instellingen, mediavrijheid, betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, grondrechten, de rechtsstaat, sociaal-economische hervormingen, het milieu, regionale samenwerking en buitenlands beleid.

Niettegenstaande de vooruitgang die is bereikt, staat Albanië nog steeds voor verschillende uitdagingen, zoals het achter zich laten van interne politieke polarisatie en het verbeteren van de politieke cultuur, het versterken van de rechtsstaat en het handhaven van hervormingen op het gebied van corruptiebestrijding.

Dit jaar wordt in het verslag bijzondere aandacht besteed aan sociaal-economische hervormingen en het cruciale belang van een werkelijke sociale dialoog om alle segmenten van de bevolking te laten profiteren van de voordelen van uitbreiding.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).